

بررسی ریشه‌های شکل‌گیری صهیونیسم

یک حزب سیاسی جهانی که ضد منافع ملت‌هاست

مهدی خانعلی‌زاده

پژوهشگر حوزه روابط بین‌الملل

مهدی خانعلی‌زاده، پژوهشگر حوزه سیاست خارجی در نه‌شنستی که در دانشگاه شریف با هدف بررسی ماهیت شکل‌گیری تفکر صهیونیسم و تفاوت‌های آن با یهودیت برگزار شده به سخنرانی پرداخته و در این سخنرانی تصریح کرده‌است که مساله صهیونیسم، یک‌سری معناسناسی و ریشه‌شناسی ماورایی، ادیانی و معنوی دارد که قصد پرداختن به آن را ندارد. او در این نشست با پرهیز از طرح آموزه‌های دینی از منظر سیاست بین‌الملل مساله صهیونیسم و تقابل با این تفکر را تحلیل کرده‌ است. مشروح صحبت‌های وی را در ادامه می‌خوانید.

■ ■ ■

■ ماجرای شکل‌گیری صهیونیسم از کجا شروع می‌شود؟

ماجرای صهیونیسم از به صلیب کشیده شدن حضرت مسیح (ع) شروع شد. یهودیان بعد از مصلوب کردن او چه کردند؟ اساسا تا زمانی که حضرت مسیح بود، چیزی به نام مسیحیت وجود نداشت. همان حواریون یعنی همان ۱۲،۱۱ نفر که درکنار حضرت مسیح حضور داشتند، مسیحی بودند. مسیحیت، تازه بعد از مصلوب شدن تبدیل به یک دین زیرزمینی شده و به صورت سینه‌به‌سینه منتقل شد و در محافل خصوصی درمورد آن صحبت می‌کردند، این‌گونه مسیحیت شکل گرفت. تا ۳۰۰ سال پس از مصلوب شدن حضرت مسیح، یهودیانی که حاکم بودند، برای جلوگیری از گسترش دین جدید، به سبب آنکه منافع آنها را به‌خطر می‌انداخت، هر جنباتی توانستند کردند، تعداد زیادی اعم از زن و بچه را کشتند. مواردی وجود دارد که نمی‌شود باور کرد که چه مقدار افسانه‌ است و چقدرش واقعی. می‌گفتند بچه‌ها را می‌کشتند، خون‌شان را در کاسه می‌ریختند، به نشانه پیروزی می‌خوردند. ۳۰۰ سال این ماجرا ادامه داشت. مسیحیت کاملا دین زیرزمینی شده بود، یعنی تبدیل به دینی شده بود که هرکسی بنابر عقیده و نظر خود، چیزی را کم و چیزی را اضافه کرده بود. فرقه‌های مختلفی هستند، هزاران نوع مسیحیت وجود دارد. این مخفی بودن ادامه داشت تا زمانی که یک جنگ در امپراتوری روم شرقی بیزانس به وقوع پیوست. در چه شهری؟ استانبول فعلی! در آن جنگ سپاه روم شرقی در شرف شکست بود. در شب آخر وقتی فرادیش قرار بریده کانهایی شود، دشمن حمله‌ کند و شکست بخورند، فرمانده کنستانتین مستاصل، مشاورانش را فرامی‌ خواند، می‌گوید چه کار کنیم؟ مشاوران می‌گویند یک دین مخفی زیرزمینی وجود دارد، باور و آیینی به نام مسیحیت. این باور طرفداران زیادی دارد و تو اگر می‌خواهی پیروز شوی، دستور بده اینها به تو اضافه شوند و به عنوان سرباز تو بیایند. او هم قبول می‌کند. اگر مسیحیان به یاری ما آمدند و پیروز شدیم، مسیحیت را به‌عنوان دین رسمی اعلام می‌کنم. به‌عنوان دین قابل پذیرش اعلام می‌کنم. این روایت تاریخی است. روایت سنتی خودشان این است که پولس مقدس در خواب دید ستارگان به سمت او آمدند و از این جور مسائل. به این ترتیب کنستانتین این را اعلام می‌کند و همین اتفاق می‌افتد. فرمانی که می‌دهد، باعث می‌شود مسیحیان غیررسمی آن موقع به کمک او بشتابند و به او کمک کنند. فرمانده کنستانتین پیروز آن جنگ می‌شود، به مبارکی و میمنت گرایش و گرویدن کنستانتین به مسیحیت اسم شهر را کنستانتین پولس یا قسطنطنیه می‌نامند. این قسطنطنیه تبدیل به شهر مقدس مسیحیان می‌شود. (وقتی عثمانی آن را فتح می‌کند نامش را تبدیل به استانبول کردند، یعنی تپه اسلام) سال سیصدم پس از مصلوب شدن مسیح، مسیحیت تازه رسمیت پیدا کرد. حالا که مسیحیان به قدرت می‌رسند، همان بابلی که یهودیت بر سر آنها آورد، بر یهودیان نازل می‌کنند. بیابنه باالفور مقدمه تشکیل اسرائیل می‌شود. لرد باالفور، وزیر خارجه بریتانیا در اواخر جنگ جهانی بود. عثمانی آن زمان فروپاشیده و منطقه فلسطین تحت سلطه بریتانیا بوده‌ است. باالفور اعلام می‌کند یهودیان می‌توانند زمین داشته باشند. از اینجاکلید تاسیس کشوری به نام اسرائیل زده می‌شود ولی پس از پایان جنگ جهانی جیمز مارشال، وزیر خارجه ایالات‌متحده باتشکیل کشور اسرائیل مخالفت می‌کند، برای اینکه این مساله باعث درگیری دائمی بین اعراب (مسلمانان) با یهودیان در آن منطقه می‌شود. آن موقع دیوید بن‌گوریون با خرج سرمایه‌های یهود مارشال را شکست می‌دهد، اسرائیل ۱۹۴۸ تاسیس می‌شود. نتانیاهو در سال ۲۰۰۵ که رژیم صهیونیستی با اوپاما مشکل داشت

به آمریکا سفر می‌کند و می‌گوید همان‌طور که دیوید بن‌گوریون نگذاشت، آمریکا مانع تاسیس دولت اسرائیل شود من هم نمی‌گذارم مخالفت اوپاما باعث از بین رفتن ما شود. درسال ۱۹۴۸ اسرائیل تاسیس می‌شود، به آمریکا هم می‌گوید که دغدغه‌های شما را (شامل درگیری بین اعراب و یهودی‌ها، به‌هم ریختن بازار نفت، و چند مساله دیگر) حل می‌کنم. در یک جنگ شش‌روزه با اعراب همه آنها را شکست می‌دهد. اوپک را برای جلوگیری از تلاطم بازار نفت ایجاد می‌کند، کمپ دیوید با مصر بسته می‌شود، نهایتا نیکسون در سال ۱۹۷۳ قرارداد نفتی با عربستان می‌بندد و به آنان می‌گوید که من به شما امنیت می‌دهم و شما نفت خود را به دلار بفروشید. درنتیجه از ۱۹۷۳ نفت جهان پشترانه دلار آمریکا می‌شود.

■ دلیل حمایت پرهزینه آمریکا از اسرائیل چیست

مشکلاتی که آمریکا با تاسیس اسرائیل و جنبش صهیونیسم دارد، حل می‌شود اما چالش‌های تهدیدکننده‌تری برای رژیم صهیونیستی به‌وجود می‌آید. چالش بزرگ با انقلاب ۱۹۷۹ یعنی انقلاب اسلامی برای اسرائیل به‌وجود می‌آید، در همان موقع یک مقاله خیلی توهین‌آمیز درمورد امام و جمهوری اسلامی توسط یکی از نشریات تند آمریکایی منتشر شد که گفته بود یک ملایی از دهات‌های فلان آمده و پروژه جهانی صهیونیسم را دچار مشکل کرده‌ است و در همین مقاله اشاره شده بود که سه مشکلی که آمریکا با صهیونیسم داشت حل شده‌ است. (یک کتاب دیگر هم لابی اسرائیل و سیاست خارجی آمریکا منتشر کرده که نوشته مرشایمر و والٹ است، جان مرشایمر در این کتاب با عدد و رقم اثبات می‌کند که حمایت آمریکا از اسرائیل به‌ضرر منافع ملی آمریکاست، اما باز هم این حمایت‌ها ادامه پیدا می‌کند. چرا به همان دلیلی که بالفور بیابنه را داد، حمایت از صهیونیسم به نهاد حاکمیت در آن کشور کمک می‌کند، نه منافع ملی! خدماتی که انجمن صهیون حزب صهیونیست به کاخ باکینگهام کرد، موجب صدور بیانیه شد. خدماتی که اسرائیل و حالا صهیونیست به دولت و نهاد حاکمیت ایالات متحده می‌کند، باعث حمایت‌شان شده‌ است. در جنگ غزه آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا در ۷۲ ساعت، هفت سفر رفت؛ از اردن به مصر و...، مقایسه‌ای که آمریکایی‌ها در شبکه‌های اجتماعی خودشان انجام دادند و این مقایسه الان خیلی دست‌به‌دست می‌شود؛ آخرین باری که وزیر امور خارجه آمریکا چنین کاری کرده، در بحبوحه جنگ جهانی دوم بوده‌ است. این خلاصه ماجرای صهیونیست است، وقتی می‌گویم بین یهود و صهیونیسم تفاوت وجود دارد، همین است. صهیونیسم یک حزب سیاسی است. ما آنقدر از آن گفتیم انگار فحش است، درحالی‌که خود آنها ادعایشان صهیونیست بودن است و پایدار خودشان می‌گویند من مسیحی هستم اما آنقدر به این راهبرد علاقه دارم که دوست دارم خود را صهیونیست بدانم، پس مسیحی بودن مانع صهیونیست بودن نیست! چرا؟ زیرا! اصلا دین نیست، صهیونیسم یک باور ملی است، همان‌طور که مسلمان بودن مانع زرتشت بودن است ولی مانع ایران دوستی نیست. یک مسلمان نمی‌تواند زرتشتی باشد اما می‌تواند طرفدار ایران باشد، دوستدار ایران باشد، حالا یک مسیحی نمی‌تواند یهودی باشد اما صهیونیست بله. یک کتابی هم در این باره وحید خضاب با عنوان ۱۰ افسانه درباره اسرائیل ترجمه کرده و در آن به این پرسش پاسخ می‌دهد که آیا اسرائیل و صهیونیسم مساوی با یهودیت است؟

■ یهودی‌های غیرصهیونیست تا چه اندازه با ایده‌های صهیونیست‌ها همسو بوده و با آنها همدردی می‌کنند؟

مظلوم‌نمایی در دست‌ورکار صهیونیست‌هاست نه یهودی‌ها، وقتی پای صحبت یهودی‌ها بشنیدید، از رنج و ظلم تاریخی که به یهود رفته صحبت نمی‌کنند، اتفاقا عکس این مظلومیت را به خودشان نسبت می‌دهند. مثلا مارتین لوتر کتاب نوشته که مسیح یهودی‌زاده‌ شد، یعنی از اراج و وارزش یهودیت می‌گویند، صهیونیست‌ها هستند که فاز مظلوم‌نمایی دارند و دنبال این هستند که بگویند در جریان تاریخ به آنها ظلم شده‌ است. هر جا فاز مظلوم‌نمایی دیدید از صهیونیست‌هاست نه یهودیان، مثلا رئیس رژیم صهیونیستی، اسحاق هرئزنگ یک کتاب ترجمه عربی «نبرد من» هیتلر را نشان داد و گفت این را در مقر حماس پیدا کردیم، همیشه دنبال مظلوم‌نمایی هستند، تا به آنها حرف می‌زنید، این اظهارات را مطرح می‌کنند.

در مستند متولد اورشلیم که آقای شقمردی ساخته و مستند بدی است که

۱۰ بار دیگر هم می‌گویم مستند بدی است، پارت جالبی دارد که در رستوران ضبط شده‌ است. تا یک کلمه آقای دلاوری می‌گوید، در واکنش به صحبتش فرد صهیونیست می‌گوید چی می‌گید، به ما ظلم شده. در حدی واکنش نشان می‌دهد که دلاوری می‌ترسد و می‌رود کنار. کالاتا یک فاز مظلوم‌نمایی دارند. صهیونیسم از سوی نخبگان ثروتمند یهود با ایده ملی شکل گرفت و اساسا دینی نیست، با ایده ملی شکل گرفت و از ملی‌گرایی اروپایی بهره برد، از ملی‌گرایی آلمانی هرزل، اندیشه‌های نازیسم و اندیشه تکامل بهره برد. نظریه تکامل اجتماعی که صهیونیست‌ها به آن معتقد هستند، می‌گوید: «همان‌طور که میمون شد انسان و در این تحول انسان برتر از میمون است در بین انسان‌ها هم برتری‌های نژادی حاکم است و آفریقایی‌ها با سفیدپوست‌ها فرق دارند. باهم برابر نیستند و سفید پوست‌ها برترند.» هیتلر هم در کتاب نبرد من اشاره می‌کند که به همین نظریه معتقد است. اصلا بنیاد نازیسم روی این قرار می‌گیرد، بنیاد صهیونیسم هم روی این سخنان که ما قوم برگزیده‌ایم و جهان بر محوریت ما خلق شده‌ است، قرار می‌گیرد و اینجاست که می‌شود ارجاع دهیم به دیدگاه‌های نازیسم. یادداشت برداری‌هایی از

دادگاه آیشمن وجود دارد (آیشمن وزیر هیتلر بود کتاب آیشمن در اورشلیم کتابی بسیار ضد صهیونیسم است. نویسنده کتاب خودش یهودی است ولی به‌شدت ضد صهیونیسم است. در این کتاب از همکاری‌های هیتلر با دولت صهیون گفته شده. و در کتاب دیگر به نام اختراع قوم یهود مطالبی در مورد مساله تکامل طبیعی مطرح شده که صهیونیست‌ها با استفاده از آن نژادپرستی خود را توجیه می‌کنند. باید بین افکار عمومی جان‌انداخت که دعوا دینی نیست، دعوا کاملا ملی است که گفتنش سخت است تا این‌گونه صحبت می‌کنیم می‌گویند نه مساله پافشاری ما بر آرمان فلسطین است. باید گفت بله آرمان وجود دارد ولی فقط آن نیست، مبنای دعوا این آرمان نیست. برخی از تقابل همیشگی اسلام و یهود می‌گویند، آن را قبول می‌کنیم، بنده سواد آن را ندارم، ولی لزوما ربطی به ایران اسرائیل ندارد. نهایتا ۱۰ تا ۲۰ درصد می‌تواند به این تقابل دین مربوط شود. اگر این‌گونه نگاه کنیم، ماجرای ایران و اسرائیل تقلیل داده می‌شود. لذا به هیچ عنوان نباید با این تحلیل که تقابل اسلام و یهود عامل این عواست از ریشه‌های ملی‌گرایانه این ماجرا غافل شد.

سید محمد مهدی میرزایی قمی، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

طرح زوج و فرد در طولانی‌مدت نتیجه عکس می‌دهد

فعلا خبری از باد و باران نیست و شاخص آلودگی هوا همچنان در حال افزایش است. بااین حال تنها راه حل مقطعی، تعطیلی چندروزه مدارس و زوج و فرد کردن فعالیت خودروها از در منزل است تا حداقل سلامت تهرانی‌ها بیش از این به خطر نیفتد. اما همچنان این سوال تکراری وجود دارد که علت اصلی آلودگی هوای تهران چیست؟ چرا هر سال این موضوع‌ها می‌شود و حل آن صرفا به دست باد و باران تهران و تعطیلی چندروزه مدارس سپرده می‌شود تا روزهای سرد را پشت سر بگذاریم. به نظر می‌رسد مسئولان نیز درمورد اینکه علت اصلی آلودگی هوای تهران چیست، متفق القول نیستند یا حداقل از اعلام علت اصلی آن قفزه می‌روند. در میانه این سوالات که بالاخره در تهران مازوت سوزی وجود دارد یا نه نیز موضوع مهمی مورد توجه قرار دارد که اقدام جدی برای آن نمی‌شود. موضوع سوخت‌های بی‌کیفیت امری است که به‌گفته مدیرکل کنترل کیفیت هوای تهران، منجر به افزایش سهم ۸۳ درصدی خودروها در افزایش آلودگی‌ها شده‌ است. برای بررسی علت اصلی آلودگی هوای تهران و اقداماتی که باید در این رابطه انجام شود با سید محمد مهدی میرزایی قمی، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

■ ■ ■

آلودگی هوا و آلاینده‌های موجود در هوای تهران، به نسبت سال گذشته چقدر تغییر داشته یا اصطلاحا هوا آلوده‌تر شده‌ است؟

به‌طور کلی کیفیت هوا از ابتدای سال جاری تا ۱۱ آذرماه نسبت به مدت مشابه سال گذشته در شرایط بهتری قرار داشته‌ است. سهم روزهای آلوده سال جاری و سال گذشته به ترتیب ۲۷ و ۴۵ درصد بوده و به‌طور قابل ملاحظه از تعداد روزهای آلوده کاسته و بر تعداد روزهای با شرایط پاک افزوده شده‌ است. درمجموع به‌جز ماه‌های شهریور و آبان، کیفیت هوادر سایر ماه‌های سال جاری مطلوب‌تر از مدت مشابه سال گذشته قرار داشته‌ است. تا یازدهم آذر اسما ل نیز شش روز فراتر از حد مجاز ثبت شده که این تعداد برابر با ۹ روز برای مدت مشابه سال قبل بوده‌ است. طی سال ۱۴۰۱ تنها دو روز پاک ثبت شده که این شرایط در سال

۱۴۰۲ به ۹ روز افزایش یافته‌ است. همچنین تعداد روزهای دارای شرایط قابل قبول نیز با رشد در سال جاری نسبت به سال گذشته، از ۱۴۰ روز به ۱۷۹ روز رسیده‌ است. همچنین تعداد روزهای دارای شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس و ناسالم نیز در سال جاری به ترتیب ۶۲ و هفت روز بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته (۱۰۱ روز ناسالم برای گروه‌های حساس و ۱۰ روز ناسالم) با کاهش قابل توجه روبرو بوده‌ است. نکته قابل توجه سال ۱۴۰۱، روز دو روز بسیار ناسالم و همین‌طور دروز خطرناک است که در سال جاری و سال‌های اخیر بی سابقه بوده‌ است. شایان ذکر است باوجود کاهش فراوان تعداد روزهای آلوده در سال جاری، همچنان شرایط موجود با استاندارد سلامت فاصله دارد.

این موضوع تقریبا هر سال و در فصول سرد سال مطرح می‌شود که آیا در تهران ما مازوت سوزی داریم؟ این موضوع اسما ل خیلی جدی‌تر مطرح شده‌ است.

می‌توانیم بگوییم عامل آلودگی هوای تهران سوخت مازوت است؟

انتشار آلاینده‌های هوا در شهر تهران از منابع متعددی صورت می‌گیرد و کیفیت سوخت تنها شاخص افزایش یا کاهش آلودگی هوا نیست اما سوخت غیراستاندارد درصورت توزیع و استفاده یکی از عوامل انتشار آلاینده‌های هوا به‌ویژه ذرات معلق به‌شمار می‌رود. البته با توجه به شرح وظایف تعریف شده، سازمان ملی استاندارد و سازمان حفاظت محیط‌زیست باید درمورد کیفیت سوخت توزعی در پیش‌های حمل‌ونقل، صنایع و نیروگاه‌ها و... اظهار نظر کنند. بدون شک استفاده از سوخت غیراستاندارد در خودرو منجر به کاهش عملکرد و توان خودرو، افزایش مصرف سوخت و عامل خرابی قطعات موتور و درنتیجه افزایش هزینه‌های تعمیر و نگهداری می‌شود. عدد اکتان، میزان ترکیبات آلی قرا و محتوای گوگرد سوخت بنزین از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر میزان انتشار آلودگی خودرو بوده و باید استاندارد آلودگی خودرو و نوع سوخت با یکدیگر همخوانی داشته باشد.

عامل و علت اصلی افزایش آلاینده‌ها در شهر تهران چیست؛ می‌توانیم مقصر اصلی آلودگی هوای تهران را سوخت بی‌کیفیت بدانیم؟

بی‌تردید مجموعه‌ای از این عوامل در بروز شرایط نامطلوب کیفی هوا موثر هستند. با استناد به اطلاعات سیاهه انتشار شهر تهران، سهم منابع متحرک (خودروها) در انتشار آلاینده‌ها در حدود ۸۳ درصد بوده و سهم این منابع در تولید آلاینده‌های ذره‌ای و گازی به ترتیب در حدود ۶۱ و ۸۳ درصد می‌باشد. لذا وضعیت ناوگان حمل‌ونقل شهری و متغیرهای موثر بر آلودگی این ناوگان شامل حجم تردد، تکنولوژی و استاندارد آلودگی، فرسودگی، وضعیت معاینه فنی و پایداری میزان انتشار آلودگی، الگوی ترافیک و زمان سفر و سهم ناوگان پاک و کم آلاینده به‌ویژه خودروهای برقی، مطلوبیت استفاده و دسترسی آسان به حمل‌ونقل عمومی در کیفیت هوای شهر نقش بسزایی دارد. علاوه بر فاکتورهای مذکور الگوهای هوشناسی در ایجاد، ماندگاری، توزیع و پراکندگی آلاینده‌ها نقش بسزایی دارند و تاثیر مستقیم شرایط جوی حاکم بر رفتار بسیار پیچیده آلاینده‌ها انکارناپذیر است. تاثیر این فاکتورها را در بسیاری از روزهای اخیر شاهد هستیم که باوجود اینکه تغییر محسوس در میزان انتشار آلاینده‌ها رخ نداده اما کیفیت هوا متأثر از شرایط جوی در بازه زمانی اندکی از شرایط نامطلوب به مطلوب یا بالعکس تغییر می‌یابد. در ماه‌های سرد سال نقش شرایط هوشناسی پررنگ‌تر بوده و تغییرات بارمترهای هوشناسی ازجمله الگوهای کم فشار و پرفشار در منطقه و همچنین تغییرات سرعت و جهت باد، وارونگی دما یا تغییرات قابل ملاحظه در شرایط کیفی هوا همراه است. یکی دیگر از عوامل موثر در تشدید آلودگی هوا در پاییز و زمستان مصرف سوخت‌های مایع به جای گاز در نیروگاه‌ها و صنایع می‌باشد که می‌تواند در افزایش آلودگی هوا موثر باشد.

چقدر تعطیلی مدارس و اقدامات اینچنینی بر کاهش میزان آلودگی هوا تاثیرگذار است؟

آنچه قانون در رابطه با تعطیلی مدارس و ادارات پیش‌بینی کرده‌ است، صرفا به جهت جلوگیری از اثرات زیان‌بار آلودگی هوا روی عموم شهروندان و به‌ویژه کودکان و همچنین بابت عدم تشدید آلودگی هوا است. تعطیلی مدارس، راهکار کاهش آلودگی هوا نیست و از این جهت که دانش آموزان با توجه به